

ቤተ መጻሕፍት

ዝኸረ

ዓይደር

AYDER MEMORIAL LIBRARY

(AMeL)

ዓይዳር

ቤት ትምህርቲ ዓይዳር ብ1986 ዓ.ም ዝተጣየሽ ኮይኑ ኣብወሽጢ ዳስ ነይሩ ንፈለግ ስራሕ ምስትምሃር ዝጀመረ። ሽዑ 316 ደቂተባዕቲዮን 280 ደቂኣንስትዮን ብድምሩ 596 ተምሃሮ ብምሓዝ ብሽድሽተ ደቂተባዕቲዮን ብኣርብዓተ ደቂኣንስትዮን ብድምሩ ብዓሰርተ መማህራን ነይሩ ስርሑ ዝጀመረ። ኣብመጀመርታታት 1986 ዓ.ም ብመንግስቲ ብዝተመደበ በጀት ስራሕቲ ህንፃት ክፍልታት ኣብከይዲ እናሃለወ ሱም እቲ ቤት ትምህርቲ ማይደባ ይብሃል ነይሩ። ብድሕሪኡ ኣብመወዳእታ 1986 ዓ.ም ህንፃት ሓሙሽተ ክፍልታት መምህርን ክልተ ክፍልታት ቢሮን ተወዲኡ ንቀዳማይን ካልኣይን ክፍሊ ተምሃሮ ግልጋሎት ምሃብ ምስጀመሩ ዓይዳር ዝብል ስያመ ተዋሂቡዎ። እዙ ስያመ እዙይ ዝተውሃቡዎን ኣብቲ ከባቢ ቤት ትምህርቲ ዓይዳር ዝብሃል ሳዕሪ ብበዝሒ ብምህላው እዩ ይበሃል። ብድሕሪ እዚ ዋላኳ ከይዲ ምምሃር ምስትምሃር ይካየድ እንተነበረ፣ ናውቲ መምህሪ ይኹን መምህሪ ክፍልታት ብግቡእ ስለዘይተማልአ ምቕው ከይዲ ኣይነበረን። ብምኳኑ ነይሩ፣ ንዙ ፀገም ብምርዳእ መንግስትን ህዝብን ገበርቲ ሰናይ ማህበራትን ዓቕሞም ብምውዳድ ብ1987 ዓ.ም ዝተፈላለዩ ናውቲ ትምህርቲ ብምምላእ ብተወሳኺውን ኣርባዕተ ክፍልታት መምህሪ ብምህናፅ ዝሓሸ ግልጋሎት ዝህበሉ ኩነታት ክማቻቸው ዝተገበረ።

መንግስቲ ንትምህርቲ ካብዝሃቦ ፍሉይ ብሄራዊ ጠመተ ዝነቐለ ቤት ትምህርቲ ዓይዳር ምስፍሩሕን ዝተማልአ ግልጋሎት ክህብ ዝኸኸለሉ ባይታ ምፍጣርን ድማ ሓደ ኣካል እቲ ሃገራዊ መደብ ብምንባሩ ብልቓሕ ባንኪ ዓለም ብዘተጣየሽ ፈንድ ማህበራዊ ተሃድሶ ልምዓት ኢትዮጵያ ብዝተመደበ በጀት ክፍሊ ርእሰመምህር፣ ክፍሊ መዕረፊ መማህራን፣ ክፍሊ ንብረት፣ ክፍሊ ቤትፈተነን፣ ክፍሊ ንባብን ዘጠቓለሉ ህንፃት ብምክያድ ኣብ ወሽጢ ክልተ ዓመት ዓይዳር ካብክልኣት ቀዳማይ ብርኪ ቤት ትምህርቲታት እቲ ከባቢ ብዘይንእስ ግልጋሎት ምምሃር ምስትምሃር ዝህበሉ ኩነታት ክማላእ ተገይሩ።

ግፍዓዊ ጨፍጫፍ ህፃውንቲ

ኣብቲ እዋን ብከምዚ ዝበለ ኣሳልጦ ውዑይ ህንፃት መሰረተ ልምዓት ኣብመላእ ሃገር ምቅዕፃሉ ሰይጣናዊ ቅንኢ ዘሕደረሉ መንግስቲ ኤርትራ ንሉኣላዊ ዶብ ሃገርና ጥሒሱ ወራር ልዕሊ ምፍፃሙ ዕለተ ዓርቢ 28 ጉንበት 1990 ዓም ኣብ ድሕሪ ቀትሪ እዋን ትምህርቲ ኣብ ልዕሊ ቤት ትምህርቲ ዓይዳር ተኸታታሊ ፋሽስታዊ ደብዳብ ነፈርቲ ብምክያድ ኣብምምሃር ምስትምሃር ዝነበሩ ተምሃሮን መማህራንን ከምኡውን ንሓገዝ ኣብዝመፁ ወለድን ነበርቲ ከተማ መቐለን ገዚፍ ጨፍጫፍ ፈፂሙ።

ሰላማውያንን ሲቪላትን ጥራሕ እንተይኮነስ እንታይነት ኩናትውን ዘይፈልጡ ዕሸላት ህፃውንቲ ብልዕሊ 250 ኪሎ ግራም ዝምዝና ክላስተር ቦምባታት ብዓልማሚት ዝጨፍጨፈ መንግስቲ ኤርትራ ዕላምኡ ስሒቱ ብጌጋ እዩ እዚ እኩይ ተግባር እዚ ፈፂሙዎ ከይብሃልኳ

ብሰዓታት ውሽጢ ተመላሊሱ መዕቕቢ ህፃውንትን ማእከል ፍልጠትን ጥራት ንዝኾነ ቤት ትምህርቲ ዓይደር ከምሓደ ዒላማ ጠሚቱ ደጋጊሙ ምድብዳቡ ንግፍዓዊነቱ መዐቀኒ ዘይብሉ ፋሽስትነት እዩ። እዙ ተግባር እዙይ እውን ኮነ ኢልካ ዝተፈፀመ ንምኽኑ ካብቱ ከባቢ ግርጭት ኣዕሪዩ ዝርሓቐ ጥራት እነተይኮነስ ኣብእዋን ኩናት ወተሃደራትን ወተሃደራዊ ነቁጣታትን ካብ ሲቪል ሕብረተሰብን ትካላትን ብዛዕባ ምፍላይ ዝተሓንፀፀ ንዓለምለኽ ሕገ ሰብአዊነትን ንኣንቀፅ ሰለስተን ንኣንቀፅ ኣርባዕተን ኮንቬንሽን ጄኔቫን ዝጠሓሰ ተግባር ግብረ ሽብራ እዩ።

ብቱ ኣብክልተ ዙር ዝተኻየደ ፋሽታዊ ደብዳብ ነፈርቲ ብተኸታታሊ ብዝወረደ ክላስተር ቦምባታት ሰረት ቤት-ትምህርቲ ዓይደር እንትህነፅ ንዝተወለደት ንል ኣርባዕተ ዓመት ሄለን ሓዊሱ ዕድሚኡም ትሕቲ 15 ዓመት ዝነበሩ 12 ህፃውንቲ ተቐቲሎም፣ 42 ህፃውንቲ ድማ ቐሰሎም፣ ካብዞም ዝቐሰሉ ውሽጢ 18 ህፃውንቲ ሙሉእ ጉዳኣት ኣካል ኮይኖም ከይምሃሩን ከይሰርሑን ተሰንኪሎም ተሪፎም።

ንዞም ህፃውንቲ ኣብምስትምሃርን ኣብምሕብሓብን ንዝነበሩ መማህራንን ንሓገዝ ዝመፀ ወለድን ነበርቲ መቐለን ሓዊሱ ተወሳኺ 42 ሲቪላት ዜጋታት ተቐቲሎም 185 ድማ ቐሰሎም፣ ካብዞም ዝቐሰሉዎን ጉዳኣት ኣካል ኮይኖም ዝተረፉ ኣለው። ብሰንኪ እዙ ጨፍጫፍ ህፃውንቲ ኣብልዕሊ ኣሸሓት ህፃውንቲ ተምሃሮ መቐለ ንዓማዊቲ ዝቐፀለ ዝኸፍኦ ኣእምሮኣዊ ጉድኣት በፂሖ እዩ።

መግለፂ ዓይደር

ግፍዒ ዓይደር ብጥቕላሉ መግለፂ ዘስካክሕ መንግስታዊ ፋሽዝም ብምኽኑ ኣብ ኣእምሮ ሚሊዮናት ሕብረተሰብ ዓለም ተቐሪፀ ተሪፉ እዩ። በኣውርኡ ድማ ሰለባ እዚ ግፍዒ ንዝኾንና ኢትዮጵያውያን ዘይሓዊ በሰላ ሓዲጉልና፣ ዓይደር መግለፂ ሕራነ ኮይኑ ህዝቢ ኢትዮጵያ ጫፍ ካብጫፍ እምብለይ ኢሉ ዝሓረነሉ መግለፂ ሓድነትና ኢሉዎን ህዝብታት ብሓደ ወጊኖም ዝዚፍ መስዋእትነት ብምኸፋል ንወራር ሻዕብያ ብምምካቶም መግለፂ ሕነ ምፍጻይን ዓወትን እውን ኮይኑ። በዚዎን ዓይደርን ሰማእታትናን ከምኡዎን ብህይወት ዘለው ግና ብግፍዒ ዝተሰንከሉ ጉዳኣት ኣካልን ንቱ ግፍዒ ብዓይኑ ንዝተዓዘበ ህዝብናን ኣብታሪኽና ፍሉይ ቦታ ብምሓዝ ኩል ግዜ ክዝኸሩ እዮም።

ዝክረ ዓይደር

ብምኽኑዎን እዩ፣ ካብፅባሕ እዙ ግፍዒ እዙይ ኣትሒዙ ኣብውሽጢ ዓድን ኣብዝተፈላለዩ ክፍለዓለም ብዝርከብ ህዝብና ዝክረ ዓይደር ዓመት ዓመት 28 ጉንበት (June 5) ብዝተፈላለዩ ምድላዎት ዝዝክርን ዝክረ ፀሎት ዝካየድን ዘሎ። ብፍላይ ድማ ኣብ ከተማ መቐለ ኣብቤት ትምህርቲ ዓይደር ናይዙ ግፍዒ ጉዳኣት ኣካልን ስድራታት እቶም ብግፍዒ ዝተቐተሉን ዝቐሰሉን ከምኡዎን ነበርቲ እቱ ከባብን ተምሃሮን መማህራንን ኣብዝርከቡሉ ብድሙቕ እናተዘከረ ታሽዓይ ዓመቱ ኣቕዒሩ ኣሎ። ብተመሳሳሊዎን ኣብዋሽንግተንን ከባቢኣን፣ ኣብዝተፈላለዩ ከተማታት ኣሜሪካን ኢውሮፓን ብሕብረትን ብውልቅን፣ ካብዙይ ሓሊፉ ድማ ኣብ መርበብ ሓበሬታታትን ብሽምዓን ብፀሎትን ብዝተፈላለዩ ምድላዎትን እናተዘከረ እዩ ፀኒሖ።

ቀፃሊኸ ብኸመይ?

አብታሪኽና ፍሉይ ተኻሳሒ ቦታ ዝሓዘ ግፍፃዊ ደብዳብ ነፈርቲ ዓይደር ካብሕልና ውሉድ ወለዶ ዘይወፀእ በሰላ ምዃኑ ኩልና እንረዳድአሉ ሓቂ እዩ። ብምዃኑ እውን እዩ አብውሽጥና እናንፃረ እህ እናበልና እንዝክሮ ዘለና። ሸምዓ እናወላዕና ፀሎትና እናብገሕና ኢሉ እውን እናነባዕና ንሰማእታት ዓይደርን ንቱ ጥቕዓትን ንዝክሮ ኣለና። ኮይኑ ግና ሸምዓ ብምውላዕን ብዝክረ ፀሎትን ተወሲና፤ ዝበዕሐና ግፍዕን መስዋእትነት ህፃውንቲ አሕዋትናን እናዘከርና ክነስቆንቁንን ክንቁዝምን ጥራሕ ድዩ ግብእና ... ወይስ ከምመጠን ተገደስቲ ዜጋታት፤ ዓቕምና አዋዲድና ንሰማእታት መዘከሪ ንህልዋት መምህሪ ዝኸውን ቀዋሚ መዘከርታን አገልግሎት ክህብ ዝኸእልን ቅርሲ ክንተኸለሎም ይግባእ?

ንዚ ሓባራዊን ህዝባዊን ቅነዕ ጉዳይ ምላሽ ንምሃብ ብዝተገበረ ምንቅስቃስ፤ አብወፃኢ ዘሎ ዓቕምና አዋዲድና ቤተመገሕፍቲ ዝክረ ዓይደርን አብውሽጡውን መዘከርታ ሓውለቲ'ቶም ሰማእታትን አካለጉዳኣትን ጨፍጫፍ ዓይደር ንምህናዕ፤ ንቲ ግፍዒ ዝወረዶ ህዝብና ቃል አቲና ሎሚ አብመበል 10^ይ ዓመት ግፍዒ ዓይደር ዝተዋደደ ወፍሪ ጀሚርና ኣለና። ስለዙይ፤ ኩልና ሰለባ እዚ ግፍዒ ዝኸና ኢትዮጵያውያንን ፈተውቲ ኢትዮጵያን፤ ብፍላይ ድማ ቀዳሞት ተጠቃዕቲ እዚ ግፍዒ ዝኸና ተጋሩ፤ ዝኸአልናዮ አወፊና ንወለዶ መምህርን መዘከርን ዝኸውን ቤተመገሕፍቲ ዝክረ ዓይደርን ሓውልትን ንምህናዕ ንክንተሓባበር መፀዋዕታና ነቕርብ።

ኮሚቴ ንሮጀክት ቤተመገሕፍቲ ዝክረ ዓይደር

ንዝሃብኩምና ቅነዕ ምላሽ አቕዲምና እናመስገና እተወፍዩዎ ክንዲ ዝኸና ይኹን መጠን ገንዘብ ብዘዮግድስ በዚ ዝስዕብ ቁፅሪ ሒሳብ ባንኪ ኣታዊ ንኸትገብሩ፤ ብቼክ ንእተወፍዩ ድማ፤ AYDER MEMORIAL LIBRARY PROJECT ኢልኩም ንክትዕሕፉ እናዘኻኸርና፤ ንተወሳኺ ሓበሬታ ደውሉልና!

ከምመጠን ተገደስቲ ዜጋታት፤ ኩሉ ዓቕምና አዋዲድና ንሰማእታት መዘከሪ ንህልዋት መምህሪ ዝኸውን ቤተመገሕፍቲ ዝክረ ዓይደር ንምህናዕ ንልዓል!

Account Name: Ayder Memorial Library Project
Bank Name: SunTrust Bank
Account Number: 1000061543723
Routing/Transit/ABA Number: 061000104
Project Committee
P.O.Box 41286, Arlington, VA 22204
Phone #: (202)-232-9130/(571)-344-1335
E-mail: Amel@zkreayder.org, Website: Zkreayder.org